

Ing. Th. Huiskamp en programmaleiders, PAV-Lelystad

De voorbereidingen voor het nieuwe onderzoeksjaar zijn grotendeels afgerond. Als resultaat van een intensieve programmeringsronde en nauwgezette afstemming met de financiers van het onderzoek is de samenstelling van het PAV-onderzoeksplan 1998 inmiddels nagenoeg bekend. Per programma wordt in deze bijdrage kort aangegeven wat, op het terrein van de vollegrondsgroenteteelt, dit jaar de belangrijkste werkzaamheden zullen zijn. Voor een totaaloverzicht van het onderzoeksplan van het PAV wordt verwezen naar het binnenkort te verschijnen Werkplan 1998.

Hoofdpunten uit het onderzoeks- programma 1998

Belangrijkste activiteiten in 1998

Op basis van het meerjarenplan 1997-2000 is het onderzoeksplan van het PAV vanaf 1997 opgebouwd uit een elftal concrete onderzoeksprogramma's. In het navolgende is voor de sector vollegrondsgroenteteelt per programma kort en puntsgewijs aangegeven wat de belangrijkste aandachtspunten zullen zijn in dit nieuwe jaar.

programma Kwaliteit wortelgewassen

- Optimalisering van de bewaring van knolselderij.
- Beperking van het optreden van watervellen bij uien.

programma Kwaliteit bladgewassen

- Sturing van de teelt: invloed van het inkorten van plantmateriaal van prei en de invloed van type kluitplant op gewasstevigheid bij spruitkool; verlenging oogstseizoen bij asperges; herbevochtiging van witlofwortels; oogstvoorspelling van ijssla.
- Verbetering uitstalleven: koelen en drogen van spruiten kort na de oogst; beperken van gele blaadjes en van grauwwerking bij spruiten; rozeverkleuring bij asperges; keuze van verpakkingsmaterialen.
- Fysiogene afwijkingen: roodverkleuring bij witlof en gele onderkanten bij bloemkool.
- Bacterieziekten: natrot bij witlof

en schermrot bij broccoli.

- Hergebruik proces- en afvalwater bij witlof: souperen van meststoffen op het einde van de trek en methoden om afvalwater te ontsmetten.

programma Cultuur- en gebruikswaarde-onderzoek

- Uitvoering van rassenonderzoek voor de gewassen zaaiui, prei, witte en groene asperge, ijssla, witlof, radicchio, broccoli, bloemkool, Chinese kool, spruitkool, witte kool en courgette.

programma Nematoden

- *Meloidogyne chitwoodi* (wortelknobbelaaltje): waardplantgeschiktheid en schadegevoeligheid van gewassen en rassen, cultuurmaatregelen om schade te vermijden of te beperken (zaai- en oogstmomenten, biologische methoden, granulaat) en schadegevoeligheid.
- *Paratrichodorus teres* en *P. primitivus* (vrijlevende aaltjes): waardplantgeschiktheid en schadegevoeligheid van gewassen en rassen, cultuurmaatregelen om schade te vermijden of te beperken (grondbewerking; organische stof, waaronder GFT) en schadegevoeligheid.
- *Pratylenchus penetrans* (wortelsieaaltje): waardplantgeschiktheid en schadegevoeligheid, bemonstering, maatregelen om schade te vermijden of te beperken.

programma Schimmels

- Beheersing van Pythium en Phoma in witlof.
- Bovengrondse schimmelziekten in groenten: bladplekkenziekten in bladselderij, Botrytis en Stemphylium in asperge, valse meeldauw in uien, witte roest in kool.
- Beheersing en bestrijding van persistente bodemschimmels: Fusarium in asperge, Fusarium in uien, witrot in uien, Rhizoctonia in bloemkool.
- Biologische bestrijding van smet in sla en Sclerotinia in witlof.
- Meting van biologische effectiviteit van gebruik grove druppels, in verband met emissiebeperking.

programma Onkruiden

- Mogelijkheden van preventie en mechanische bestrijding (onder andere fingerweeder en torsieweeder) in prei, sla en kruiden.
- Deugdelijkheidsonderzoek voor herbiciden in prei, sla, en kruiden; inventarisatie van toekomstige knelpunten in het middelenpakket bij kleine gewassen.
- Evaluatiemogelijkheden voor driftbeperking via vanggewassen langs sloten.
- Emissiebeperking via toepassing grove druppels en effect op bestrijding bij lage doseringen.

programma Plagen

- Signalering en bestrijding (chemisch en biologisch) van naaktslakken in vollegrondsgroenten (onder andere spruitkool en asperge).
- Beheersing van trips in vollegrondsgroenten door middel van zaadcoating en effectieve gewasbehandeling.
- Aanpak van koolgalmug en late koolvlieg in koolgewassen (waarschuwingssysteem en effectieve bestrijding); bestrijding van luis in sla (gewasbehandeling).
- Biologische bestrijding van aspergehaantje in asperge.
- Ontwikkeling en toetsing van informatiesysteem voor optimale afstemming van middelkeuze en spuittijdstip op weersomstandigheden (GEWIS).

programma Benutting nutriënten en water

- Onderzoek naar het stikstofleverend vermogen van de grond, naar methoden om de stikstof beter te benutten en om de verliezen van stikstof naar grond- en oppervlaktewater te beperken (onder andere perspectief Cultan-methode).
- Optimalisering van stikstofbemesting in verband met vorstgevoeligheid van winterbloemkool.
- Onderzoek ten behoeve van een goed onderbouwde fosfaat- en kaliadviesbasis voor de vollegrondsgroenteteelt.
- Perspectief van het gebruik van polyfosfaat.
- Vergelijking van een aantal systemen die de telers begeleiden bij het nemen van de beslissing ten aanzien van beregening ("Beregenen Op Maat"); methoden om de vochtvoorziening te optimaliseren.

programma Economie en management

- Ontwikkeling van een kwaliteitszorgsysteem voor preibedrijven.
- Arbeidsstudie vollegrondsgroentegewassen (prei en bospeen), gericht op aanscherpen van taaktijden op arbeidsomstandigheden.
- Technisch-economische analyses van aangescherpt nutriëntenmanagement.
- Onderzoek naar faal- en succesfactoren van innovaties op landbouwbedrijven.

programma Bedrijfssystemen

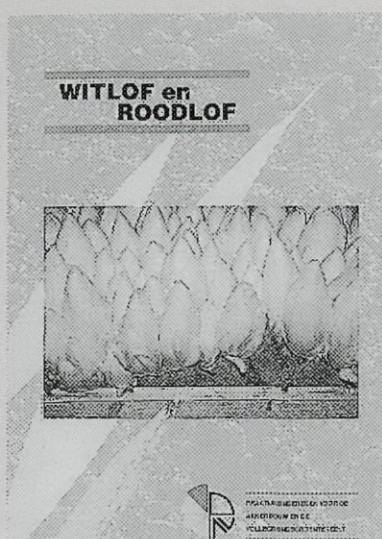
- Vervolg bedrijfssystemen-onderzoek met accenten op verkenning van verdergaande technische mogelijkheden van geïntegreerde groenteteelt enerzijds en vergroten bedrijfszekerheid, verkleinen risico's voor de praktijk anderzijds.
- Onderzoek naar biologische teeltsystemen.
- Verbredingsproject bedrijfssystemen vollegrondsgroenteteelt, waarbij in ontwikkeling zijnde systemen op een 17-tal praktijkbedrijven worden getoetst.
- Ontwikkelen van modellen waarmee technisch/economische verkenningen voor duurzame en bio-

logische bedrijfssystemen kunnen worden uitgevoerd.

- Afronding van de PAV/LEI-DLO-studie naar economische perspectieven van biologische vollegrondsgroentebedrijven.
- Start van een project gericht op innovatie op en omschakeling naar biologische vollegrondsgroentebedrijven.
- Agrarisch natuurbeheer: inpassing van natuurelementen op landbouwbedrijven.

Voor een volledig overzicht van de activiteiten, die zullen worden opgepakt, verwijzen wij u naar de binnenkort te verschijnen PAV-publicatie Werkplan 1998. Diverse projecten worden uitgevoerd in samenwerking met andere (onderzoeks)instellingen. In het Werkplan 1998 vindt u hierover meer informatie.

Nieuwe PAV-uitgaven

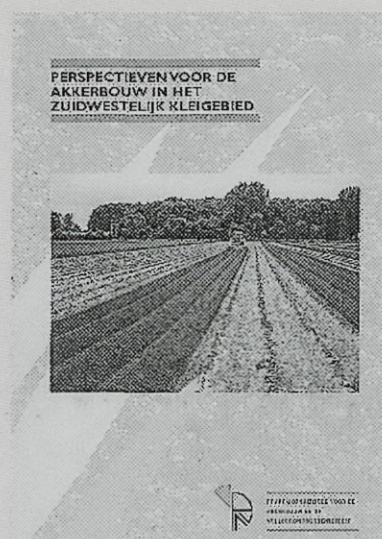

Witlof en Roodlof

Teelthandleiding nr. 79, december 1997

f 50,-

Na ruim acht jaar is er weer een vernieuwde teelthandleiding witlof en roodlof beschikbaar. Dat de ontwikkelingen bij de productie van witlof en roodlof niet hebben stilgestaan, komt tot uiting in de drastische aanpassing van vele hoofdstukken. De trek in de kuil is niet meer opgenomen; wel is er nog enige aandacht voor de trek in stellingen. Op vele aspecten van de teelt, bewaring en trek van witlof en roodlof wordt in detail ingegaan.

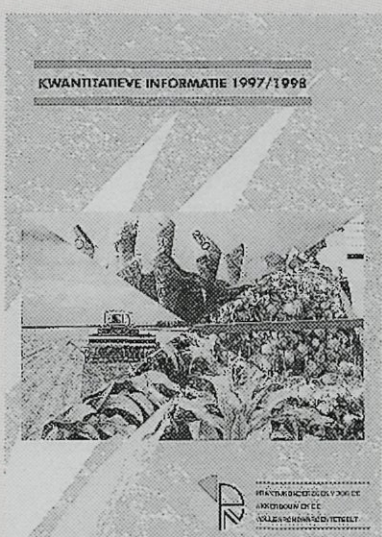

Perspectieven voor de akkerbouw in het zuidwestelijk kleigebied

Publicatie nr. 86, december 1997

f 15,-

Voor akkerbouwbedrijven in het Zuidwestelijk kleigebied is een bedrijfseconomische verkenning uitgevoerd naar perspectiefvolle ontwikkelingsmogelijkheden. Samen met akkerbouwers en andere deskundigen uit het gebied zijn alternatieve bedrijfsplannen in beeld gebracht en doorgerekend voor verschillende bedrijfsgroottes (30, 60 en 90 ha). Bij de beoordeling van de alternatieve plannen is vooral gekeken naar de verbetering van het inkomen, de inpasbaarheid in bedrijfsverband (o.a. arbeid, mechanisatie en vruchtwisseling) en de gevolgen van de benodigde investeringen.

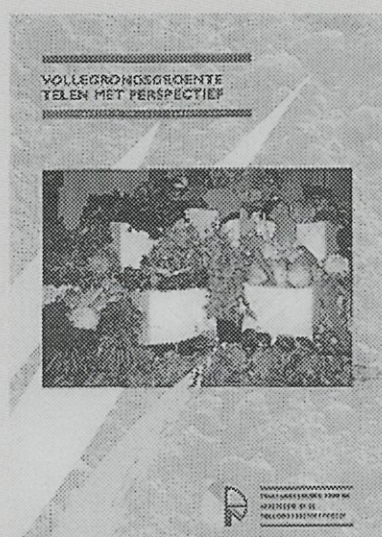

Kwantitatieve informatie 1997/1998

Publicatie nr. 85, december 1997

f 60,-

Kwantitatieve informatie Akkerbouw en Vollegrondsgroenteteelt staat boordevol met gewas-saldi, normtabellen voor diverse soorten kosten, taaktijden etc. Een absolute must voor een ieder die regelmatig technische en economische begrotingen maakt en dat wil doen op basis van objectieve uitgangspunten.

Vollegrondsgroente telen met perspectief

Themaboekje nr. 20, januari 1998,

f 15,-

Het themaboekje is de weerslag van een aantal themabijeenkomsten over dit onderwerp. PAV, DLV en LTO dragen hierin hun kennis uit over de duurzame teelt van vollegrondsgroente. Het boekje bevat wat betreft (Verbreiding) Bedrijfs Systemen Onderzoek meer bedrijfsgerichte informatie, terwijl bij Teeltstrategieën het gewas centraal staat. Onderwerpen zijn o.a.: vruchtwisseling, bodemvruchtbaarheid, bemesting, gewasbescherming en economie.

Losse bestellingen

Bovengenoemde uitgaven zijn verkrijgbaar door het bijbehorende bedrag te storten of over te maken op postrekening nr. 2249700 t.n.v. PAV, postbus 430, 8200 AK Lelystad, onder vermelding van de gewenste uitgave(n).

Bestelabonnement

Voor f 25,- per jaar bent u bestelabonnee. U krijgt dan telkens wanneer er een nieuwe PAV-uitgave verschijnt een bestelbrief toegezonden waarin de nieuwe uitgave kort beschreven wordt. Met een antwoordkaart kunt u vervolgens de uitgave (met korting!) bestellen.

Deel-abonnementen

Deel-abonnementen zijn mogelijk op:

- PAV-bulletin Akkerbouw (f 75,- per jaar)
- PAV-bulletin Vollegrondsgroente (f 75,- per jaar)
- Rassenbulletin Akkerbouw (f 25,- per jaar)
- Rassenbulletin Vollegrondsgroente (f 50,- per jaar)

Pakket-abonnementen

Via een pakket-abonnement krijgt u een bepaald pakket van uitgaven toegezonden. U kunt kiezen voor alle uitgaven (totaalpakket; f 225,-), voor uitgaven die betrekking hebben op de akkerbouw (akkerbouw-pakket; f 125,-), dan wel voor uitgaven die betrekking hebben op de vollegrondsgroenteteelt (vollegrondsgroente-pakket; f 125,-).

Bel gerust voor meer informatie (0320 291 111).